

Sak 21/2021 Erfaringer etter år to med regjeringens digitaliseringsstrategi – råd fra Skate
Behandlingssak**Historikk/bakgrunn**

Digitaliseringsstrategien er regjeringens viktigste verktøy for rask og samordnet digitalisering av offentlig sektor. Handlingsplanen skal operasjonalisere strategien og bidra til at målene nås. Digdir rapporterer status på handlingsplanen to ganger årlig til KMD. I forkant av rapporteringene har Digdir en avstemming med KS.

Rapporten ved årsskiftet kalles erfaringsrapport. I tillegg til status på innsatsområdene og initiativene, som ligger i begge rapporteringene, inneholder erfaringsrapporten en vurdering av måloppnåelse, hvor Norge er på digitaliseringsområdet sammenlignet med andre land og hva som er viktige læringspunkt fra året som er gått. Ved behov anbefaler vi også justeringer av handlingsplanen, i hovedsak på bakgrunn av behov innmeldt fra arbeidet med sammenhengende tjenester, felles økosystem og læringspunktene.

I [mandatet til Skate](#) står det at Skate skal ha en aktiv rolle i utvikling, gjennomføring og oppfølging av den til enhver tid gjeldende digitaliseringsstrategi for offentlig sektor. Skate skal blant annet gi råd og være en pådriver i saker som er viktige for tverrgående digitalisering og felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling.

Forslag til beslutning:

Digdir merker seg og tar med seg innspillene fra Skate til ferdigstillelse av erfaringsrapporten.

Presentasjon av saken

Digdir arbeider nå med den årlige erfaringsrapporten knyttet til handlingsplanen for regjeringens digitaliseringsstrategi. Erfaringsrapporten skal leveres KMD medio mars 2022. Rapporten vil i utgangspunktet publiseres digitalt på handlingsplanen sine nettsider. Enkelte internt rettede punkter vil sendes som vedlegg direkte til KMD.

Rapporten bygger videre på læringspunktene som kom frem i Løypemeldingen til KMD i forbindelse med halvårsrapporten 2021, innsikt fra sammenhengende tjenester og felles økosystem og statusrapporter på initiativene i handlingsplanen. Samtidig benyttes også eksterne og interne rapporter og undersøkelser.

Status handlingsplanen

I [Løypemelding for handlingsplanen 2021](#) tidligere i år, sammenstilte vi data fra Rambølls undersøkelse *IT i praksis*, SSBs undersøkelse *Bruk av IKT i offentlig sektor* og interne data. SSBs undersøkelse viser at 8 av 10 virksomheter har økt digitaliseringstakten, og interne tall viser at bruken av de nasjonale fellestjenestene har vært høy under pandemien. Samtidig viser *IT i praksis* at det har vært tilnærmet stillstand på 5 av de 6 målene i digitaliseringsstrategien, og tydelig nedgang for målet «samarbeide om å utnytte potensialet i data».

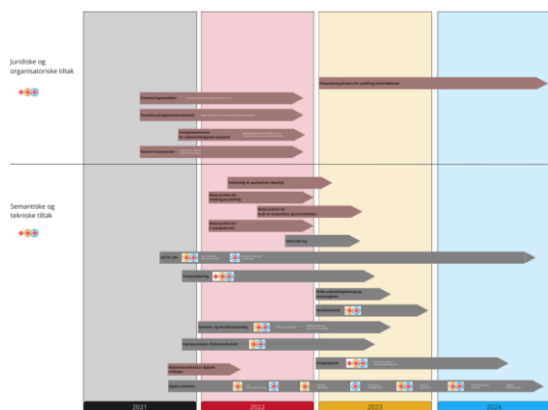
I vedlegg 1 viser vi status for alle tiltakene som inngår i handlingsplanen. Mange av tiltakene er fullført, og flere er igangsatt og i rute. Fremdriften i realiseringen av livshendelsene er svak, og virksomhetene som har ansvaret for livshendelsene melder at arbeidet er komplekst og omfattende. Sammenstilt med funnene fra *IT i praksis*, er det mye som tyder på at tiltakene som til nå er identifisert i handlingsplanen ikke er tilstrekkelige til å realisere målene i digitaliseringsstrategien.

Felles økosystem

Hver enkelt livshendelse vil bestå av mange sammenhengende tjenester. Alle livshendelsene har behov for flere ulike tiltak fordelt på mange aktører. Noen av behovene er felles for flere livshendelser.

Komplekse utfordringer og behov som deles av mange bør realiseres som fellestjenester gjennom felles økosystem. Digdir og de andre aktørene i felles økosystem må innrette sitt arbeid på en måte som møter livshendelsenes behov for fellesløsninger og andre ressurser. Dette må skje forløpende og i samme tempo som livshendelsene realiserer sine sammenhengende tjenester.

I felles økosystem finnes det en rekke ressurser som bidrar til at aktørene kan samarbeide, samhandle og dele, men for å realisere livshendelsene må nye behov dekkes. På Skates fagdager i mai og Skate AUs fagdager i september, ble en rekke behov fra livshendelsene kartlagt. Disse, sammen med behov fra innsiktsarbeid gjennomført i livshendelsene, har dannet grunnlaget for utviklingen av et veikart. Se vedlegg 2 for en lesbar versjon av veikartet.

Vi har frem til nå identifisert ca. 40 manglende evner (kapabiliteter) i økosystemet, og halvparten av disse kan realiseres gjennom tekniske løsninger. Evnene er vurdert i henhold til fastsatte kriterier. De er vurdert ut ifra verdien for sluttbruker, om den vil dekke behov mange av livshendelsene har, om de er tidskritiske og om de vil bidra til innovasjon.

Følgende har pekt seg ut som aktuelle å iverksette tiltak for:

- Digital assistent
- Representasjon-/fullmaktsforhold
- Designsystem
- Tjeneste- og hendelseskatalog
- Hendelsesfeed
- Innsynsløsning
- Felles utbetalingsløsning og kontoregister
- eID for alle

Ut ifra kriteriene over er de foreslått plassert ut i tid på veikartet. Etter hvert som livshendelsene kommer lengre i arbeidet, vil dette veikartet bli utvidet med nye evner som dekker nye behov for fellesløsninger og andre ressurser.

I dag går utviklingen for sakte. Prosessen for å kartlegge behov, identifisere kapabiliteter, Skates prioritering av tiltak til handlingsplanen, søke finansiering og så etablere tiltak for realisering av fellestjenester er tidkrevende. Vi risikerer at sammenhengende tjenester bygges uten nødvendige fellesløsninger, eller at livshendelsesarbeidet ikke får den framdrift det er ment å ha. Digdir har fremmet satsingsforslag for å realisere digital assistent, representasjon-/fullmaktsforhold, hendelsesfeed og felles utbetalingsløsning og kontoregister, og eID for alle. Tjeneste- og hendelseskatalog er tildelt midler fra medfinansieringsordningen. Det ville i tillegg vært hensiktsmessig med en utviklingspott for å finansiere kapabiliteter etter hvert som nye behov materialiserer seg.

Skate-virksomhetene har tidligere diskutert hvordan offentlig sektor bør innrette seg for å få nødvendig fart, kapasitet og smidighet. Hovedpunktene er:

- Smidige finansieringsmodeller og smidig prioriteringsmodell – En offentlig sektor som er en moderne leverandør av tjenester til innbyggerne, krever endret finansieringsmodell. En slik modell må sikre rask prioritering og utvikling av nye fellesløsninger og ressurser.
- Smidige styringsmodeller – En smidig finansieringsmodell må følges opp av en smidig styringsmodell. Offentlig sektor må innrette sin styring slik at den ivaretar kontinuerlig mottak og analyse av behov, og kontinuerlig gjennomføring av tiltak.
- Økt samarbeid og samhandling mellom sektorene – Samarbeidet må sikre at riktige tiltak får prioritet, og at bredden i offentlig sektor får mulighet til å gi innspill på viktige behov
- Transparens – Innmelding av behov, analyse, prioritering og gjennomføring av tiltak må være synlig og forutsigbart for virksomhetene i offentlig sektor. Gjennom synlighet skaper vi tillit til fellesløsningene, og hindrer at det bygges parallelle løsninger i sektorene

Foreløpig om anbefalinger

To år inne i arbeidet med å realisere digitaliseringsstrategien ser Digdir behov for at det igangsettes supplerende initiativ og tiltak som styrker arbeidet med å realisere digitaliseringsstrategiens innsatsområder og mål, med særlig fokus på sammenhengende tjenester og felles økosystem.

Av konkret justering på nåværende tidspunkt foreslår Digdir at følgende tas inn i Handlingsplanen:

- Initiativet om felles økosystem, som klargjør Skate, KS og Digdirs ansvar for videreutvikling av felles økosystem. Skate støttet dette forslaget under Skates fagdager i mai 2021
- Supplerende tiltak som bidrar til å dekke identifiserte gap i dagens initiativ i handlingsplanen. Digdir har utarbeidet en gapanalyse, som viser at noen av initiativene må suppleres med nye tiltak for å nå målene/regjeringen vil initiativene

I tillegg vil det være aktuelt med andre konkrete råd og anbefalinger fra Skate utfra:

- Skates vurdering av arbeidet med sammenhengende tjenester og felles økosystem, jf. vedlegg 1 og 2
- eventuelle initiativ som bør følge av Skates råd til departementene

Til diskusjon i Skate

På bakgrunn av Skates rolle foreslås følgende til diskusjon i Skate:

- Hvilke ytterligere behov må løses for å realisere regjeringens digitaliseringsstrategi? Vi er spesielt opptatt av behov inn mot livshendelsene og økosystemet.
- Hva kan Skate gjøre for å understøtte de foreslåtte tiltakene og for å realisere regjeringens digitaliseringsstrategi?

2 vedlegg

Saken vil bli framlagt av Knut Bjørgaas, avdelingsdirektør Digdir
Saksframlegget er utarbeidet av Digdir
Oslo, 24.11.21